

PARLAMENTUL EUROPEAN

2004

2009

Document de ședință

A6-0013/2009

26.1.2009

RAPORT

referitor la a doua revizuire strategică a politicii energetice
(2008/2239(INI))

Comisia pentru industrie, cercetare și energie

Raportoare: Anne Laperrouze

CUPRINS

	Page
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	20
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI EXTERNE.....	24
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE.....	28

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la a doua revizuire strategică a politicii energetice (2008/2239(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2008, intitulată „A doua revizuire strategică a politicii energetice - un plan de acțiune al UE pentru securitate și solidaritate în domeniul energiei” (COM(2008)0781), (denumită în continuare „Comunicarea privind a doua revizuire strategică a politicii energetice”),
- având în vedere Cartea verde a Comisiei din 13 noiembrie 2008, intitulată „Către o rețea energetică europeană sigură, sustenabilă și competitivă” (COM(2008)0782),
- având în vedere raportul Comisiei din 13 noiembrie 2008 privind punerea în aplicare a programului referitor la rețelele transeuropene de energie în perioada 2002-2006 (COM(2008)0770),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2008 privind Directiva 2004/67/CE din 26 aprilie 2004 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaz natural (COM(2008)0769),
- având în vedere propunerea Comisiei din 13 noiembrie 2008 de directivă a Consiliului privind obligația statelor membre de a menține un nivel minimal de rezerve de petrol brut și/sau de produse petroliere (COM(2008)0775),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2008, intitulată „Eficiența energetică: realizarea obiectivului de 20%” (COM(2008)0772),
- având în vedere propunerea Comisiei din 13 noiembrie 2008 de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind performanța energetică a clădirilor (reformare) (COM(2008)0780),
- având în vedere propunerea Comisiei din 13 noiembrie 2008 de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind indicarea, prin etichetare și informații standard despre produs, a consumului de energie și de alte resurse al produselor cu impact energetic (reformare) (COM(2008)0778),
- având în vedere propunerea Comisiei din 13 noiembrie 2008 de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri esențiali (COM(2008)0779),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2008, intitulată „Europa poate economisi mai multă energie prin producerea combinată a căldurii și electricității” (COM(2008)0771),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2008, intitulată „Energia eoliană offshore: acțiuni necesare pentru realizarea obiectivelor politicii energetice pentru anul

2020 și ulterior” (COM(2008)0768),

- având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2008, intitulată „Actualizarea programului nuclear indicativ în contextul celei de a doua revizuirii strategice a politicii energetice” (COM(2008)0776),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 10 ianuarie 2007, intitulată „Limitarea schimbărilor climatice globale la 2 grade Celsius: calea de urmat pentru 2020 și după această dată” (COM(2007)0002),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 23 ianuarie 2008, intitulată „De două ori 20 până în 2020: șansa oferită Europei de schimbările climatice” (COM(2008)0030),
- având în vedere propunerea Comisiei din 23 ianuarie 2008 de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (COM(2008)0019),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 26 noiembrie 2008, intitulată „Un plan european de redresare economică” (COM(2008)0800),
- având în vedere poziția sa din 4 aprilie 2006 privind poziția comună a Consiliului în vederea adoptării deciziei Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a orientărilor referitoare la rețelele transeuropene de energie și de abrogare a Deciziei 96/391/CE și a Deciziei nr. 1229/2003/CE¹,
- având în vedere rezoluția sa din 10 mai 2007 privind Evaluarea Euratom: 50 de ani de politică europeană în domeniul energiei nucleare²,
- având în vedere rezoluția sa din 25 septembrie 2007 privind foaia de parcurs pentru energia regenerabilă în Europa³,
- având în vedere Rezoluția sa din 26 septembrie 2007 intitulată „Spre o politică externă europeană comună în domeniul energiei”⁴,
- având în vedere rezoluția sa din 24 octombrie 2007 privind sursele convenționale de energie și tehnologia energetică⁵,
- având în vedere Rezoluția sa din 31 ianuarie 2008 privind un plan de acțiune privind eficiența energetică: realizarea potențialului⁶,
- având în vedere rezoluția sa din 13 martie 2008 privind Fondul mondial pentru eficiența energetică și a energie regenerabilă⁷,

¹ JO C 293 E, 02.12.2006, p. 114.

² JO C 76 E, 27.03.2008, p. 114.

³ JO C 219 E, 28.08.2008, p. 82.

⁴ JO C 219 E, 28.08.2008, p. 206.

⁵ JO C 263 E, 16.10.2008, p. 424.

⁶ Texte adoptate, P6_TA(2008)0033.

⁷ Texte adoptate, P6_TA(2008)0096.

- având în vedere rezoluția sa din 9 iulie 2008 privind planul strategic european pentru tehnologiile energetice¹,
 - având în vedere poziția sa din 18 iunie 2008 privind propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2003/54/CE privind normele comune pentru piața internă de energie electrică²,
 - având în vedere poziția sa din 9 iulie 2008 privind propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2003/55/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale³,
 - având în vedere poziția sa din 18 iunie 2008 privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică⁴,
 - având în vedere poziția sa din 9 iulie 2008 privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005/CE privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale⁵,
 - având în vedere poziția sa din 18 iunie 2008 privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unei Agenții pentru cooperarea autorităților de reglementare din sectorul energiei⁶,
 - având în vedere rezoluția sa din 18 noiembrie 2008 referitoare la sprijinirea demonstrației incipiente a producerii de energie electrică durabilă din combustibili fosili⁷,
 - având în vedere concluziile Președinției Consiliului European din 8-9 martie 2007,
 - având în vedere concluziile Președinției Consiliului European din 13-14 martie 2008,
 - având în vedere concluziile Președinției Consiliului European din 15-16 octombrie 2008,
 - având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru industrie, cercetare și energie și avizul Comisiei pentru afaceri externe (A6-0013/2009),
- A. întrucât orice politică energetică europeană trebuie să urmărească în mod indisociabil trei obiective principale și egale ca importanță, și anume siguranța aprovizionării și solidaritatea între statele membre, lupta împotriva schimbărilor climatice, inclusiv un angajament ferm privind obiectivele Uniunii și îndeplinirea acestora, și competitivitatea;
- B. întrucât este nevoie de o schimbare totală a paradigmei în domeniul politicii energetice

¹ Texte adoptate, P6_TA(2008)0354.

² Texte adoptate, P6_TA(2008)0294.

³ Texte adoptate, P6_TA(2008)0347.

⁴ Texte adoptate, P6_TA(2008)0295.

⁵ Texte adoptate, P6_TA(2008)0346.

⁶ Texte adoptate, P6_TA(2008)0296.

⁷ Texte adoptate, P6_TA(2008)0545.

pentru îndeplinirea celor trei obiective principale menționate, gășind în același timp o soluție în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, precum și problemele sociale, de mediu și economice;

- C. întrucât dependența Uniunii Europene de sursele convenționale de energie și de un număr limitat de producători de energie reprezintă un risc major pentru stabilitate, prosperitate și siguranța aprovizionării cu energie;
- D. întrucât creșterea eficienței energetice trebuie să joace un rol esențial în reducerea dependenței de importul de energie, sporirea competitivității și combaterea schimbărilor climatice;
- E. întrucât în prezent cererea Uniunii de energie continuă să crească în majoritatea sectoarelor, lăsând în mare parte neexploatat potențialul de eficiență energetică,
- F. întrucât UE importă în momentul actual 50% din energia pe care o consumă, iar această pondere ar putea atinge 70% în 2030;
- G. întrucât riscurile care amenință siguranța aprovizionării UE sunt accentuate de lipsa unei viziuni pentru o economie bazată pe cumpătare energetică și de nivelul scăzut al investițiilor, în special la nivel local și regional, fapt care provoacă în toate sectoarele energetice și sectoarele care au legătură cu energia capacități limitate, chiar insuficiente, de unde în special necesitatea de a înnoi parcul centralelor electrice până în 2030 pentru o valoare a investițiilor estimată la 900 de miliarde de euro;
- H. întrucât nivelul în scădere al prețurilor la petrol și gaze are efecte negative asupra investițiilor planificate, ceea ce duce la necesitatea de a acorda sprijin tuturor proiectelor majore de infrastructură care contribuie la importul unor cantități semnificative de gaz în Europa, prin diversificarea surselor și a rutelor și evitarea riscurilor legate de tranzit;
- I. întrucât criza economică actuală împiedică și mai mult investițiile în infrastructura energetică;
- J. întrucât, cu toate că scenariul propus de Comisie prevede scăderea cererii de surse convenționale în următoarele două decenii, Europa trebuie să sprijine toate investițiile planificate în noi infrastructuri pentru importul de energie; întrucât acest lucru va garanta o tranziție în siguranță către noul sistem energetic european, care este prevăzut a fi pus în aplicare până în 2020;
- K. întrucât începând cu 2030, pentru a reduce riscul major de penurie de energie pe bază de combustibili fosili, UE va trebui să fi dezvoltat și programat noi tehnologii energetice competitive, durabile și cu emisii reduse de CO₂, precum și să-și fi redus în mod semnificativ consumul de energie;
- L. întrucât Uniunea trebuie să efectueze fără întârziere investiții majore în ceea ce privește rețelele și să finalizeze piața internă a energiei și întrucât ar trebui încurajate inițiative de avangardă, precum cele privind Operatorul european de sisteme de transport și crearea unei rețele europene unice de gaz;

- M. întrucât sectorul energetic și investițiile în infrastructura energetică necesită un cadru de reglementare stabil și o cooperare mai strânsă între autoritățile naționale de reglementare;
- N. întrucât dezvoltarea de rețele energetice este esențială pentru consolidarea siguranței aprovizionării, care trebuie să ocupe un loc principal între prioritățile politicii energetice europene;
- O. întrucât sectorul energiei electrice și cel al gazului au nevoie de un cadru de reglementare stabil și previzibil, ceea ce face necesară conferirea unor competențe semnificative Agenției pentru cooperarea autorităților de reglementare din domeniul energetic („Agenția”), astfel încât să contribuie la armonizarea cadrelor naționale de reglementare și să se evite incertitudinea care ar putea rezulta în urma procedurii de comitologie;
- P. întrucât, pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor legate de siguranța aprovizionării, resursele interne convenționale ale UE trebuie exploatate în țările în care acestea sunt disponibile, respectându-se legislația națională și comunitară din domeniul mediului,
1. invită statele membre să considere această revizuire strategică a politicii energetice o bază pentru punerea în aplicare a unei politici energetice pentru Europa și pentru stabilirea unui plan ambițios de acțiune pentru perioada 2010 – 2012;
 2. confirmă triplul obiectiv fixat pentru 2020 de reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, și cu 30 % în cazul unui acord internațional, de reducere a consumului de energie cu cel puțin 20% și de obținere a unei ponderi a energiei regenerabile de cel puțin 20% din consumul de energie finală; invită Uniunea Europeană și statele membre să devină cea mai eficientă economie din punct de vedere energetic, astfel încât să contribuie în mod activ la îndeplinirea obiectivului de 2°C în materie de climă; invită Uniunea Europeană și statele membre să reducă emisiile de gaze cu efect de seră până în 2050 cu un procent cuprins între 60% și 80%; invită Comisia să elaboreze, în urma consultărilor cu toate părțile interesate, scenarii posibile în ceea ce privește energia, care să ilustreze modurile prin care pot fi îndeplinite aceste obiective și să prezinte ipotezele tehnice și economice aferente;
 3. invită Uniunea Europeană și statele membre să adopte ca obiective o îmbunătățire cu 35% a eficienței energetice și o pondere de 60% a energiei regenerabile;
 4. invită Comisia să sprijine toate investițiile planificate în noi infrastructuri de import de energie și în tehnologii din domeniul energiei regenerabile, pentru a face față scăderii nivelului prețurilor la petrol și gaze, care are un efect negativ asupra investițiilor planificate;

Politica europeană a energiei

5. invită statele membre, în lumina riscurilor din ce în ce mai mari care amenință Uniunea Europeană în termeni de securitate energetică, să se exprime cu o voce unitară; notează că

practica lor actuală este opusă acestei aspirații; consideră imperativ, în numele siguranței aprovizionării, al solidarității și al eficienței negocierilor pentru definirea cadrului de reglementare internațional, ca Comisia să propună Parlamentului și Consiliului elaborarea unei politici europene a energiei care să țină cont așa cum se cuvine de competențele respective ale Uniunii Europene și ale statelor membre: relații internaționale, eficiență energetică, lupta împotriva schimbărilor climatice, continuarea dezvoltării pieței interne, negocierea tratatelor internaționale, studii prospective și dialog cu producătorii și cu țările de tranzit, cercetare în domeniul energetic și diversificarea surselor de aprovizionare cu energie;

6. invită Comisia să-și aducă aportul pentru ca Uniunea Europeană să se adreseze în mod unitar producătorilor din țările terțe, prin intermediul dezvoltării unei interdependențe reciproc avantajoase, și să sprijine consolidarea puterii comerciale a întreprinderilor din UE în raport cu întreprinderile de stat din țările terțe;
7. consideră că solidaritatea energetică trebuie să devină o mare cauză europeană la nivel european, regional și bilateral și consideră că dacă se aduce atingere aprovizionării cu energie într-un stat membru, acest lucru afectează Uniunea Europeană în ansamblu;
8. subliniază importanța inițiativelor locale de combatere a schimbărilor climatice; aprobă măsuri care vizează promovarea eficienței energetice și a energiilor regenerabile, precum programele de finanțare care intră în sfera politicii de coeziune sau a fiscalității ecologice sau contribuția „pactului primarilor” și susține în acest sens ideea unui „pact al insulelor” în vederea difuzării celor mai bune practici și a dezvoltării unor comunități și orașe cu un nivel foarte ridicat de energie eficientă și regenerabilă;
9. consideră că o politică energetică europeană adecvată trebuie să se bazeze pe o configurație energetică echilibrată care să aibă la bază folosirea energiei fără emisii de dioxid de carbon și a combustibililor fosili cu cel mai mic nivel de emisii, precum și noi tehnologii care reduc drastic emisiile de gaze cu efect de seră ale combustibililor fosili solizi;
10. consideră că repartizarea sarcinilor între întreprinderi și factorii de decizie politică, conform căreia întreprinderile sunt responsabile de siguranța aprovizionării, și-a demonstrat valoarea și, prin urmare, ar trebui, în principiu, păstrată; invită factorii de decizie politică, având în vedere contextul internațional din ce în ce mai dificil, să adopte în viitor mai multe măsuri însoțitoare pentru activitățile economice;
11. reamintește angajamentele asumate de statele membre prin semnarea Tratatului de la Lisabona, de a lupta împotriva schimbărilor climatice și de a fi solidare în situațiile de criză energetică;
12. consideră că ratificarea Tratatului de la Lisabona va consolida în continuare toate eforturile în vederea instituirii unei politici europene comune în domeniul energiei;

Siguranța aprovizionării

13. salută planul de acțiune pentru securitate energetică și solidaritate al Uniunii Europene;

Promovarea infrastructurilor necesare pentru satisfacerea nevoilor UE

14. notează o întârziere foarte importantă în realizarea rețelelor prioritare și de interes european de transport și energie; subliniază faptul că acest nivel scăzut al investițiilor încetinește buna funcționare a pieței interne și determină capacități limitate, chiar insuficiente, în toate sectoarele energetice; constată, de asemenea, că industria nu este decât parțial responsabilă de acest lucru și invită statele membre să acționeze pentru o mai mare implicare a cetățenilor lor, în special prin informarea acestora cu privire la necesitățile noilor proiecte de infrastructură și de producție; invită, prin urmare, autoritățile naționale de reglementare să ia toate măsurile posibile în domeniile lor de decizie pentru a accelera investițiile;
15. ia act de faptul că Consiliul European a fixat obiectivul de 10% pentru capacitatea de interconectare pentru gaze și energie electrică între statele membre;
16. salută ideea creșterii finanțărilor europene în vederea încurajării investițiilor în rețele; ia act cu interes de propunerea Comisiei de a aloca, în cadrul planului european de redresare economică 2008, 5 miliarde EUR necheltuiți din bugetele 2008/2009 în special pentru noile conectări energetice; solicită implicarea sa deplină în stabilirea listei finale a proiectelor; consideră că Banca Europeană de Investiții ar trebui să aibă un rol mai important în finanțarea proiectelor de eficiență energetică, de energie regenerabilă și de cercetare și dezvoltare;
17. invită Comisia și statele membre să participe activ la creșterea numărului operatorilor de pe piața energiei și în special să adopte măsuri care să promoveze producția de energie a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și intrarea acestora pe piață;
18. subliniază importanța dezvoltării interconectărilor gaziere și electrice care traversează Europa centrală și de sud-est pe o axă nord-sud, amintind faptul că rețelele din regiunea Mării Baltice ar trebui să fie dezvoltate și integrate în rețeaua vest-europeană; subliniază necesitatea de a acorda o atenție specială dezvoltării unui Plan de interconectare baltică care să vizeze gazele, energia electrică și stocarea în 2009; susține, de asemenea, și stabilirea de interconectări cu insulele și zonele îndepărtate și izolate din UE;
19. îndeamnă, din aceleași motive, la dezvoltarea interconectărilor cu Europa de sud-vest, în special din Peninsula Iberică până în nordul Franței;
20. reamintește că există deja legături transfrontaliere între diferite țări; constată că inițiativele regionale precum Forumul Pentalateral au conceput soluții practice utilizabile care favorizează integrarea pieței interne; încurajează responsabilii acestor inițiative să își continue activitățile fructuoase;
21. salută inițiativele industriei care contribuie la realizarea pieței interne a energiei prin intermediul proiectelor transfrontaliere;
22. invită Comisia să propună măsuri corespunzătoare pentru a încuraja interconectarea și dezvoltarea rețelelor electrice pentru a permite o mai bună integrare și echilibrarea

producției fluctuante de energie regenerabilă din larg și de pe uscat;

23. salută propunerea de a prezenta un plan de instituire a unei rețele offshore în Marea Nordului pentru a exploata imensul potențial energetic eolian; în acest context, salută de asemenea crearea unei super-rețele europene prin interconectarea infrastructurilor de rețea ale regiunilor Mării Nordului, Mării Mediteraneene și Mării Baltice;
24. solicită Comisiei și statelor membre să asigure o reglementare corespunzătoare și să permită accesul nediscriminatoriu la noile infrastructuri, de exemplu la rețeaua offshore din Marea Nordului;
25. își exprimă sprijinul pentru proiectele de diversificare a surselor și a rutelor de aprovizionare, în special pentru dezvoltarea unui coridor sudic al gazelor care să cuprindă proiectele Nabucco, Interconectarea Turcia-Grecia-Italia (TGI) și South Stream; subliniază necesitatea de a colabora cu țările în cauză, în mod deosebit în regiunea Mării Caspice; consideră că este foarte important ca, pe termen lung, atunci când condițiile politice o vor permite, aprovizionările din alte țări din regiune, precum Uzbekistan și Iran, să reprezinte o altă sursă de aprovizionare semnificativă pentru Uniunea Europeană;
26. având în vedere scăderea producției interne de gaze naturale și modificarea configurației energetice în multe state membre, susține punerea rapidă în aplicare a tuturor proiectelor de infrastructură în materie de gaze și energie electrică care sunt planificate în prezent, pentru a garanta satisfacerea cererii și în viitor;
27. consideră că relațiile și parteneriatele cu furnizorii-cheie de energie, țările de tranzit și țările consumatoare sunt importante și trebuie consolidate; subliniază totuși că această consolidare a relațiilor și parteneriatelor nu ar trebui, în niciun caz, să aducă atingere valorilor fundamentale ale Uniunii, care privesc, în special, respectarea drepturilor omului; subliniază, în acest sens, faptul că o cultivare a încrederii și legături mai profunde și obligatorii din punct de vedere juridic între Uniunea Europeană, țările producătoare și țările de tranzit ar trebui să se îmbine cu promovarea și respectarea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept; solicită elaborarea și adoptarea unor politici și măsuri concrete în acest sens;
28. consideră că toate statele membre ar trebui să aibă la dispoziție, în mod direct sau prin intermediul altor state membre, pe baza unui mecanism de solidaritate, o capacitate suficientă de gaz natural lichefiat (GNL) care să constea în instalații de lichefiere în țările producătoare, terminale GNL și sisteme de regazificare la bordul navelor în UE; consideră că noile terminale GNL ar trebui considerate proiecte de interes european, pe baza contribuției lor cheie la diversificarea căilor de aprovizionare;
29. solicită Comisiei să își ofere sprijinul deplin pentru investițiile în construirea de instalații strategice de stocare a gazelor, ca element important al securității energetice europene;
30. consideră că capacitatea de rafinare a petrolului reprezintă un factor suplimentar important pentru garantarea securității energetice a Uniunii Europene; observă faptul că este, prin urmare, important să se îmbunătățească nivelul de transparență a echilibrului între cerere

și ofertă pentru capacitatea de rafinare necesară acoperirii nevoilor Uniunii Europene, în special luându-se în considerare îngrijorările privind potențialul de disponibilitate a motorinei în viitor;

31. își propune, în conformitate cu principiul solidarității energetice europene, să garanteze siguranța aprovizionării și a energiei pentru regiunea baltică, în condiții de recesiune economică;

Piața internă a energiei

32. invită Comisia și statele membre să definească orientări strategice care să poată fi aplicate o perioadă îndelungată, încurajând în același timp actorii industriali privați să participe la punerea lor în aplicare, cu un echilibru între mecanisme de piață și reglementare;
33. subliniază importanța creării unui cadru juridic clar și stabil prin finalizarea negocierilor referitoare la pachetul legislativ privind piața internă a energiei până la sfârșitul actualei legislaturi parlamentare; sprijină instituirea Agenției independente, astfel cum este prevăzut în propunerea de regulament menționată mai sus, de instituire a unei Agenții cu competențe importante și independente, printre care și competențe referitoare la siguranța aprovizionării și a rețelelor; invită statele membre să încurajeze punerea în aplicare a celui de-al treilea pachet energetic, în special pentru a începe colaborarea pentru promovarea solidarității regionale și bilaterale în vederea garantării siguranței aprovizionării pe piața internă;
34. solicită Comisiei și statelor membre să efectueze investiții majore în rețea și să completeze piața internă de energie prin câteva inițiative de avangardă, cum ar fi Operatorul european de sisteme de transport și crearea unei rețele europene unice de gaz;
35. invită Comisia să devanseze pentru 2020 obiectivul de dezvoltare și finalizare a unei rețele electrice interconectate inteligente, ca element important pentru realizarea obiectivelor pentru 2020;
36. solicită statelor membre să coopereze în vederea elaborării unui plan strategic european pentru programarea multianuală a investițiilor necesare pentru satisfacerea nevoilor viitoare de producție de energie electrică, pe baza studiilor prospective pe termen mediu referitoare la nevoile în materie de energie; consideră că în sectorul gazelor ar trebui să se aibă în vedere și un plan multianual cu titlu indicativ pentru a oferi o imagine de ansamblu a nevoilor de investiții la nivel european;
37. solicită statelor membre și părților interesate în cauză să se consulte și să coordoneze planurile viitoare de investiții în infrastructuri transfrontaliere (de exemplu rețele, conducte, centrale electrice) cu părțile relevante din toate țările care ar putea fi afectate de investițiile planificate, pentru a valorifica cât mai bine resursele disponibile; consideră că înființarea unui Grup de coordonare a infrastructurii la nivel european ar contribui la acest efort de coordonare și ar aduce un aport suplimentar la planul decenal de dezvoltare a rețelei astfel cum a fost propus în pachetul legislativ privind piața internă de energie;
38. subliniază faptul că se va reuși finalizarea pieței interne de energie numai dacă se înlătură

obstacolele din calea investițiilor, dacă se construiesc conexiunile fizice care să lege toate statele membre la o rețea comună de energie și dacă această piață va permite evitarea, în ultimă instanță, a instabilității prețurilor la energie, precum și garantarea unei piețe echitabile pentru toți producătorii și conectarea la rețea, accesul și integrarea noilor producători de energie și a noilor tehnologii în materie de energie; subliniază faptul că recent revizuita Directivă 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității¹ oferă, într-o manieră clară și previzibilă, o evaluare a CO₂;

Relații externe în domeniul energiei

39. salută comunicarea Comisiei privind cea de-a doua revizuire strategică a politicii energetice și, în mod deosebit, propunerile sale privind politica externă în domeniul energiei, care în linii mari corespund rezoluției Parlamentului din 26 septembrie 2007, menționată anterior; își exprimă dezamăgirea față de lipsa unor propuneri detaliate și subliniază încă o dată necesitatea intensificării în continuare a eforturilor Uniunii în vederea dezvoltării unei politici externe comune coerente și eficiente în domeniul energiei, care să pună din nou accentul pe țările producătoare de energie;
40. reamintește că Uniunea Europeană, chiar și în condițiile punerii în aplicare riguroase a unor planuri ambițioase de eficiență energetică și de economisire de energie, va continua, probabil, să fie dependentă pe termen mediu de aprovizionările provenind din țări terțe pentru energiile fosile; solicită, prin urmare, ca dialogul cu țările producătoare, de tranzit și alte țări consumatoare să fie consolidat și, în mod general, ca, pe scară internațională, colaborarea să fie consolidată, pentru a spori transparența pe piețele mondiale de energie și pentru a aborda problematica dezvoltării durabile;
41. ia act de importanța contractelor de furnizare pe termen lung pentru dezvoltarea unor relații pe termen lung, bazate pe încredere, între țările extractoare și țările cumpărătoare și pentru asigurarea investițiilor necesare atât în sectoarele din amonte, cât și în cele din aval;
42. invită Uniunea Europeană să colaboreze cu țările din regiunea Mării Mediterane și din Africa de Nord, având în vedere potențialul important al acestor țări în materie de resurse energetice și oportunitățile de dezvoltare semnificative pentru Africa; consideră, în mod special, că ar trebui cercetată și încurajată utilizarea energiei solare și eoliene; de aceea, solicită includerea obiectivelor comune legate de energia regenerabilă și randamentul energetic în „Procesul de la Barcelona: Uniune pentru Mediterana”;
43. invită Uniunea Europeană să colaboreze cu țările din Orientul Mijlociu, având în vedere potențialul important al acestor țări în materie de resurse energetice;
44. susține intenția de a negocia un nou acord cuprinzător care să înlocuiască Acordul de parteneriat și cooperare din 1997 cu Rusia, care furnizează 42% din importurile de gaze ale UE, precum și 100% din importurile de gaze ale Bulgariei, Slovaciei, Finlandei și ale statelor baltice, peste 30% din importurile de petrol brut ale Uniunii Europene și 15% din

¹ JO L 275, 25.10.2003, p. 32.

cererea de produse distilate din Uniune; observă faptul că relațiile dintre Uniunea Europeană și Rusia se bazează pe interdependență și ar trebui să respecte în totalitate principiile Tratatului privind Carta energiei și protocoalele de tranzit ale acestuia, așa cum au fost confirmate la reuniunea la nivel înalt G8 de la Heiligendamm;

45. subliniază necesitatea de a include Ucraina în dispozitivul european de dialog permanent cu Rusia, având în vedere rolul cheie pe care Ucraina îl poate juca în calitate de țară de tranzit;
46. îndeamnă Comisia să ia în calcul extinderea și la alte țări terțe a Tratatului de instituire a Comunității Energiei dintre UE și țările din sud-estul Europei, precum și crearea de noi piețe regionale de energie după modelul comunității energetice sud-est europene, cu țările învecinate, cum ar fi comunitatea energetică euro-mediteraneană, în vederea garantării siguranței aprovizionării;
47. subliniază necesitatea de a include Turcia în dispozitivul european de dialog permanent cu regiunea caspică – caucaziană, având în vedere rolul cheie pe care Turcia îl poate juca în calitate de țară de tranzit; reamintește în același timp angajamentele Turciei în calitate de țară candidată de a se alinia la acquis-ul comunitar;
48. subliniază importanța geopolitică a regiunii Mării Negre pentru securitatea energetică a Uniunii și pentru diversificarea surselor de aprovizionare cu energie;
49. solicită statelor membre să-și consolideze relațiile în materie de energie cu țările din America Latină în contextul acordurilor existente și viitoare de asociere și cooperare;
50. invită statele membre să utilizeze euro ca instrument de structurare a relațiilor financiare internaționale, pentru a diminua fluctuațiile care decurg din facturarea achizițiilor de petrol și de gaze; invită Uniunea Europeană să analizeze problematica investițiilor străine în sectorul european al energiei prin aplicarea clauzei de reciprocitate;
51. solicită Comisiei să analizeze diferitele moduri în care se poate reduce volatilitatea prețurilor la petrol și gaze; constată îndeosebi rolul transparenței și al unei capacități de producție de rezervă suficiente, precum și al efectului catalitic al speculațiilor financiare, pentru formarea prețurilor pe piață; respinge utilizarea stocurilor strategice de petrol pentru a reduce fluctuațiile prețurilor din motive economice;
52. invită statele membre să-și intensifice și să-și coordoneze acțiunile în vederea securizării rutelor de aprovizionare, în special a celor maritime;
53. invită statele membre să identifice cele mai bune practici la nivel internațional și să intensifice cooperarea tehnologică cu aceste țări, pentru a-și consolida cunoștințele și experiența în acest domeniu; în mod deosebit, invită statele membre să-și intensifice cooperarea tehnologică cu Japonia, a cărei economie este total dependentă de importurile de energie și care a dezvoltat unul din sistemele energetice cele mai eficiente din lume;
54. observă faptul că emisiile de gaze cu efect de seră și consumul de energie din ce în ce mai mari ale Chinei constituie o imensă provocare pentru obiectivele de mediu și siguranța aprovizionării cu energie; solicită o cooperare sporită între China și UE pentru

promovarea transferului de tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon, în special eficiența energetică și energiile regenerabile; subliniază importanța crucială a dezvoltării și introducerii tehnicilor de captare și stocare a carbonului (CCS) în China, având în vedere importanța cărbunelui pentru economia chineză;

55. ia act de importanța dialogului UE-OPEC în materie de energie și încurajează Comisia să intensifice dialogul în materie de energie cu Norvegia;

Mecanisme de răspuns la crize prin gestionarea stocurilor de petrol și de gaze

56. salută intenția Comisiei de a revizui Directiva 2006/67/CE din 24 iulie 2006 privind obligația statelor membre de a menține stocuri minime de țiței și/sau produse petroliere (versiune codificată)¹ și propune publicarea unor date mai degrabă săptămânale decât lunare ca în prezent, pentru a conferi transparență pieței și a evita o reacție disproporționată în raport cu situația din America;

57. salută, în lumina recente crize a gazului dintre Ucraina și Rusia, care a afectat teritoriul Uniunii Europene, intenția Comisiei de a îmbunătăți cadrul Directivei 2004/67/CE a Consiliului din 26 aprilie 2004 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaz natural² și invită Comisia să prezinte propuneri de modificare a acestei directive până la sfârșitul anului 2009, în conformitate cu propunerile din comunicarea sa menționată anterior, COM(2008)0769;

58. subliniază faptul că elementele principale ale revizuirii Directivei 2004/67/CE a Consiliului ar trebui să fie obligatorii și să includă planuri naționale și comunitare de acțiune în caz de urgență eficiente, care, printre altele să definească o declarație comună a situației de urgență, capacitatea de alocare a stocurilor și infrastructurilor disponibile către țările afectate, expedierea coordonată, activarea măsurilor de urgență în statele neafectate sau mai puțin afectate pentru a spori cantitatea de gaz disponibilă pentru piețele afectate; consideră că este esențială îmbunătățirea funcționării pieței prin intermediul transparenței, precum și sporirea disponibilității gazului pe piață; invită Uniunea Europeană și statele membre să dezvolte tehnologii de stocare a gazului cu capacitate de eliberare rapidă;

59. propune ca tehnologiile informației să fie mai bine utilizate pentru întreruperi totale sau parțiale în caz de criză și consideră, în acest sens, că, sub controlul organismului de reglementare, ar putea fi introdus un dispozitiv capabil să diminueze consumul, ca urmare a unei decizii colective;

Eficiența energetică

60. consideră că îmbunătățirea eficienței energetice cu cel puțin 20% până în 2020 este o prioritate pentru a contribui la obiectivele de dezvoltare durabilă și de competitivitate și constituie, de asemenea, mijlocul cel mai eficient și necostisitor de sporire a securității energetice; invită, prin urmare, Comisia și statele membre să adopte de îndată un obiectiv

¹ JO L 217, 08.08.2006, p. 8.

² JO L 127, 29.04.2004, p. 92.

obligatoriu din punct de vedere juridic de a îmbunătăți eficiența energetică cu cel puțin 20% până în 2020; invită Comisia și statele membre să intensifice campaniile de sensibilizare și să pună la dispoziție informații de natură practică cu privire la soluțiile de adoptat în materie de eficiență energetică și, de asemenea, să promoveze programe de educare și formare cu privire la energie în școli și în universități în întreaga Uniune;

61. subliniază importanța punerii în aplicare stricte și la timp și a asigurării respectării legislației din domeniul reducerii consumului de energie și al eficienței energetice de către statele membre și Comisie; subliniază importanța adoptării unor măsuri obligatorii de achiziții publice la nivel comunitar și național, în vederea stimulării cererii de produse și servicii inovatoare care vor spori eficiența energetică; solicită, prin urmare, o abordare ambițioasă din partea legislației viitoare referitoare la reducerea consumului de energie și la eficiența energetică (în special în sectoarele construcțiilor, industriei și transporturilor, precum și în ceea ce privește urbanismul și aparatele);
62. salută intenția Comisiei de a urmări cu atenție evoluția cogenerării de energie termică și electrică (CHP) și invită Comisia să prezinte noi măsuri de sprijin în cadrul revizuirii Planului de acțiune pentru eficiența energetică din 2009; reamintește Comisiei faptul că reducerea consumului de energie primară, rentabilitatea și siguranța aprovizionării reprezintă obiectivele principale ale procesului CHP, indiferent de tehnologia folosită; consideră dezvoltarea și selecționarea celor mai eficiente tehnologii trebuie lăsate pe seama pieței; pledează pentru elaborarea unei strategii de promovare și de finanțare a infrastructurilor precum rețelele de încălzire și de răcire care utilizează resurse locale cum ar fi, de exemplu, energia geotermală și energia termică produsă prin cogenerare;
63. susține parteneriatul internațional pentru cooperare în materie de eficiență energetică, în vederea promovării unor standarde mai uniforme și încurajării obiectivelor ambițioase de la nivel mondial;
64. solicită o utilizare mai eficientă a petrolului, în special în domeniul transporturilor, care constituie principalul sector în care se utilizează acest carburant; solicită adoptarea unor obiective ambițioase pe termen mediu (pentru 2020) în materie de eficiență a consumului de combustibil al vehiculelor, încurajând în același timp statele membre să încerce să găsească combustibili și tehnologii de propulsie alternative, cum ar fi motoarele electrice, pentru transportul mărfurilor și transportul individual de persoane, în special în zonele urbane; consideră că realizarea unui transfer modal semnificativ în domeniul transporturilor, către variante mai ecologice, de exemplu trecerea de la transportul rutier individual privat la transportul în comun, ar trebui să constituie un element cheie al strategiei Uniunii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul transporturilor;
65. consideră că o abordare de tip pionierat pentru vehiculele produse de industria europeană a automobilelor ar contribui la recâștigarea piețelor internaționale, în special de la producătorii asiatici;
66. regretă faptul că transportul feroviar reprezintă doar 10% din transportul european de mărfuri; invită statele membre să exploateze mai bine transportul feroviar și căile navigabile; solicită eforturi mai hotărâte pentru a ajunge la o combinație optimă între transportul feroviar, cel pe căi navigabile și cel rutier;

67. subliniază importanța adoptării combinației necesare de măsuri politice astfel încât să fie îmbunătățită eficiența energetică atât a aparatelor electrice existente, cât și a celor noi;

O mai bună utilizare a resurselor interne și a celor mai bune tehnologii ale UE

68. consideră că energiile regenerabile, cum ar fi resursele eoliene, de biogaz, solare, hidrice, de biomasă, geotermale și marine constituie cele mai importante surse potențiale de energie disponibile în Uniunea Europeană, care pot contribui la o stabilizare a prețurilor la energie și la combaterea dependenței energetice din ce în ce mai mari și salută inițiativa unei comunicări cu privire la eliminarea obstacolelor din calea energiilor regenerabile; subliniază, în acest context, faptul că noile inițiative nu ar trebui să ducă la amânarea proiectelor existente;

69. consideră că exploatarea resurselor fosile interne, în special a zăcămintelor de gaze naturale din larg și de pe uscat, poate contribui la consolidarea independenței energetice a Europei și trebuie dezvoltată, acolo unde aceste resurse există, respectându-se legislația națională și europeană din domeniul mediului; solicită statelor membre și Comisiei să găsească echilibrul potrivit în ceea ce privește reglementarea, între protecția mediului și posibilitățile de producție de pe teritoriul Uniunii Europene, atât pe uscat, cât și în larg;

70. reamintește faptul că, având în vedere caracterul continuu al surselor de energie regenerabile, este esențială dezvoltarea capacității de interconectare în domeniul energiei electrice la nivel comunitar, acordând o atenție deosebită celor mai izolate state membre și regiuni de pe piața de energie a Uniunii, pentru a pune la dispoziția statelor membre mijloacele necesare pentru a atinge obiectivul de 20% energie regenerabilă până în 2020;

71. invită Comisia, statele membre și autoritățile locale să revoluționeze relațiile dintre sectorul agricol și cel al energiei prin intermediul unui plan vizând echiparea acoperișurilor clădirilor cu dispozitive de energie regenerabilă, cum ar fi panourile solare; invită statele membre și autoritățile locale să stimuleze, pe plan local, utilizarea uleiurilor uzate și a resurselor locale durabile de biomasă, asigurând în același timp un echilibru corespunzător între culturile energetice și culturile alimentare;

72. îndeamnă Comisia să înainteze Parlamentului un raport în care să indice care sunt obstacolele și standardele de ordin tehnic care împiedică investițiile IMM-urilor în producerea de energie și utilizarea de către acestea a rețelelor existente pentru distribuirea energiei astfel produse;

73. invită Comisia să consolideze prioritatea acordată cercetării și dezvoltării în domeniul stocării energiei electrice, al conectării bazate pe TIC a instalațiilor de producție distribuită ("centrale electrice virtuale"), al rețelelor inteligente și al extinderii capacității de infrastructură, pentru ca energiile regenerabile să poată beneficia de conectare prioritară;

74. invită Comisia să redefinească politica europeană de ajutor pentru dezvoltare, integrând un nou pilon energetic; consideră, în această privință, că proiectele de centrale solare pentru Africa de Nord trebuie să fie destinate în primul rând nevoilor locale;

75. reamintește că atât lignitul cât și cărbunele rămân un element important de tranziție în

cadrul configurației energetice și al siguranței aprovizionării Uniunii, datorită marilor rezerve interne, fiind o alternativă la petrol și la gaze; subliniază, totuși, faptul că emisiile sale de CO₂ sunt mai mari decât cele ale altor surse de energie primară; solicită, prin urmare, reducerea acestor emisii prin intermediul modernizării centralelor prin tehnologiile CCS și invită, în acest context, Comisia să analizeze toate posibilitățile financiare de a construi cele 12 proiecte demonstrative până în 2015;

76. recunoaște faptul s-a ajuns deja la o eficiență de 45% în cazul co-combustiei biomasei în centralele electrice moderne pe bază de cărbune și că pot fi atinse niveluri de eficiență chiar de 90% prin utilizarea CHP; prin urmare, invită Comisia și statele membre să stabilească stimulente pentru creșterea adaosului de combustibili biogeni în centralele electrice pe bază de combustibili fosili;
77. împărtășește analiza Comisiei, potrivit căreia este important să se mențină contribuția energiei nucleare în configurația energetică și să se promoveze, în acest scop, fără întârziere, stabilirea unui cadru de reglementare și economic armonizat care să faciliteze deciziile de investiție necesare; invită Comisia să elaboreze o foaie de parcurs specifică pentru investițiile nucleare; consideră că este imperativ să fie lansată o dezbatere în cadrul societății, fără idei preconcepute cu privire la rezultat, privind utilizarea în siguranță a acestei surse de energie; invită Comisia să promoveze, ca parte integrantă a politicii europene de vecinătate, adoptarea de către țările învecinate a acquis-ului comunitar în materie de siguranță nucleară de fiecare dată când este planificată o nouă centrală nucleară sau când o centrală veche este modernizată în țările în cauză;
78. reamintește importanța energiei nucleare, care este produsă în 15 din cele 27 de state membre și utilizată în și mai multe state, și care răspunde la aproximativ o treime din cererea de energie electrică din Uniunea Europeană; reamintește de asemenea că șase noi reactoare sunt în prezent în construcție în patru state membre;
79. subliniază competitivitatea energiei nucleare, care este în mare măsură neafectată de fluctuațiile prețurilor combustibililor datorită faptului că uraniul, combustibilul utilizat, nu reprezintă decât o mică parte din costurile de generare;
80. subliniază că industria nucleară europeană este liderul mondial în toate tehnologiile ciclului nuclear, în special în cele de îmbogățire a uraniului, fapt ce contribuie semnificativ la siguranța aprovizionării Uniunii;
81. salută orientarea generală a Comisiei de sprijinire a energiei nucleare; subliniază, totuși, că nu abordează în mod corespunzător chestiunea depozitării finale a deșeurilor radioactive, în ciuda importanței enorme pe care o are aceasta pentru opinia publică; invită statele membre implicate să își intensifice eforturile pentru rezolvarea problemei depozitării finale a tuturor tipurilor de deșeuri radioactive, dar în special a deșeurilor puternic radioactive;
82. consideră că este esențială asigurarea cetățeanului european cu privire la faptul că exploatarea energiei nucleare în Uniune se face într-un mod care prezintă siguranță și transparență și la cel mai înalt nivel posibil din punct de vedere tehnologic, în special în ceea ce privește gestionarea deșeurilor nucleare; salută adoptarea de către Comisie a unei noi propuneri de directivă de stabilire a unui cadru comunitar pentru siguranța instalațiilor

nucleare; invită Comisia și Consiliul să elaboreze modele și proceduri împreună cu AIEA pentru a preveni posibilitatea ca utilizarea în scopuri pașnice a energiei nucleare să conducă la proliferarea armelor nucleare;

83. subliniază că nici în Programul său ilustrativ revizuit, nici în Revizuirea strategică, Comisia nu a examinat dezvoltarea probabilă a tehnologiei nucleare până în 2050, astfel cum a fost sugerat în documentul de referință al Platformei pentru o tehnologie durabilă în domeniul energiei nucleare, nici locul rezervat proiectului ITER de fuziune controlată;

Către 2050

84. invită Comisia și statele membre să elaboreze o politică europeană a energiei care să permită o conversie masivă către tehnologiile eficiente din punct de vedere energetic și cu emisii reduse de carbon pentru a răspunde nevoilor de consum de energie; subliniază că, dacă eficiența energetică și economia de energie rămân o prioritate, la fel ca și continuarea dezvoltării energiilor regenerabile, va fi posibil să se îndeplinească nevoile de energie din surse cu emisii reduse până în 2050;
85. reamintește Comisiei și statelor membre că pentru a efectua tranziția către un sistem energetic extrem de eficient este necesară o abordare sistemică fondată pe sinergiile dintre diferite sectoare; subliniază importanța-cheie a evaluării tuturor măsurilor în funcție de contribuția lor la reducerea emisiilor de CO₂; consideră că, în acest scop, elaborarea de soluții integrate locale ar trebui să constituie o prioritate;
86. consideră că provocările energetice și climatice mondiale și europene pe termen lung constituie o oportunitate unică pentru a permite instaurarea unor noi modele economice în întreaga economie, cu scopul de a dinamiza inovațiile ecologice și antreprenoriatul;
87. invită Comisia să realizeze studiile de fezabilitate ale proiectelor de dezvoltare de platforme eoliene în Marea Nordului, precum și ale proiectului de construire a centralelor solare în Africa;
88. aprobă, în cadrul planului strategic pentru tehnologiile energetice, elaborarea unei agende politice pentru 2030 și a unei foi de parcurs pentru o politică energetică în 2050; invită, prin urmare, Comisia să evalueze evoluția structurii configurației energetice conform mai multor scenarii, în funcție de evoluția cererii de energie, de resursele potențiale de energie, de impactul asupra mediului, de prețul estimat al energiei și de CO₂;
89. solicită ca foaia de parcurs să permită orientarea cercetării și a dezvoltării tehnologiilor energetice, precum și a educației, pentru a diminua costul energiilor regenerabile și al stocării energiei, pentru a asigura succesul reactoarelor nucleare de a patra generație și al CCS și, în mod deosebit, pentru a găsi o alternativă la petrol pentru transport, punând accentul pe energia solară, care constituie o resursă infinită;
90. reamintește necesitatea de a încuraja, în mod permanent, cercetarea cu privire la transmutația deșeurilor nucleare și la fuziunea nucleară ca sursă de energie pe termen foarte lung;

91. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor și guvernelor statelor membre.

EXPUNERE DE MOTIVE

Raportorul solicită ca această revizuire strategică a politicii energetice să constituie bazele pentru punerea în aplicare a unei veritabile politici europene a energiei care ar trebui să urmeze simultan trei obiective principale:

- siguranța aprovizionărilor și solidaritatea între statele membre;
- lupta împotriva schimbărilor climatice: reamintirea obiectivului de „trei ori 20” pentru 2020 și obiectivul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu un procent cuprins între 50% și 80% până în 2050;
- creșterea economică a UE: obținerea celor mai bune prețuri evitând instabilitatea prețurilor.

Solidaritatea europeană trebuie să devină o mare cauză europeană în domeniul energiei: a aduce atingere aprovizionării cu energie într-un stat UE înseamnă a aduce atingere aprovizionării Uniunii Europene în ansamblu.

Siguranța pe termen lung este îngrijorătoare pentru energiile fosile, care sunt petrolul și gazul. Se admite din ce în ce mai mult că producția mondială nu va depăși 100 milioane de barili pe zi (în prezent 87) în 2030, în timp ce necesitățile pentru acea perioadă sunt estimate la 120 milioane de barili pe zi. Pe parcursul următorului deceniu există riscul unei crize majore.

Raportorul salută ideea creșterii finanțărilor europene în vederea încurajării investițiilor în rețele, amintind faptul că investitorii sunt întreprinderi capabile să suporte asemenea investiții și că dimensiunea finanțărilor europene în domeniu ar fi limitată la câteva zeci de milioane de euro, în timp ce nevoia de investiții în rețelele prioritare este de ordinul a miliarde de euro; pledează, în acest sens, pentru crearea unui fond european care să vizeze garantarea riscurilor necomerciale aferente anumitor proiecte de interes european de producție a energiei și de transport al acesteia.

Raportoarea aprobă publicarea unui plan pentru regiunea baltică privind gazul, energia electrică și problemele de stocare care să vizeze dezvoltarea și interconectarea infrastructurilor în zona baltică; raportoarea susține crearea unui coridor al sud-european al gazelor, care să furnizeze gaz din regiunea Mării Caspice și din Orientul Mijlociu și sprijină proiectul unei Schemă a rețelei din largul Mării Nordului care să conecteze numeroase proiecte din domeniul energiei eoliene în larg.

În opinia raportoarei, aprecierea pozitivă a Comisiei în raport cu această idee, susținută de Parlamentul European, în legătură cu un gestionar european însărcinat cu administrarea unei rețele unice de transport de gaze în întreaga UE constituie un pas foarte interesant.

Raportorul salută noua generație de clauze „de interdependență energetică” din acordurile încheiate cu țări producătoare non-europene propusă de Comisie ca strategie cu privire la Belarus, țările din regiunea caspică și țările OPEC.

În prezent, UE importă 54% din energia pe care o consumă, iar această pondere ar putea atinge 70% în 2030.

Chiar și în condițiile punerii în aplicare a unor planuri foarte ambițioase și drastice de

eficacitate energetică și de economisire de energie, UE va continua să fie dependentă de aprovizionările provenind din țări terțe pentru energiile fosile. În consecință, trebuie să consolidat dialogul cu țările producătoare în cadrul Comunității Energiei și al Forumului internațional al energiei, îndeosebi în ceea ce privește cooperările cu parteneri precum Australia, Canada, Japonia și Statele Unite.

De asemenea, UE trebuie să colaboreze cu țările din Africa de Nord, având în vedere potențialul important al acestor țări în materie de resurse energetice și oportunitățile de dezvoltare semnificative pentru Africa.

În general, pentru a spori transparența pe piețele mondiale ale energiei și pentru a aborda problema dezvoltării durabile, cooperarea la nivel internațional este indispensabilă, îndeosebi cu țări precum China sau India.

Raportorul susține o abordare orientată spre conciliere în dialogul cu Rusia, care furnizează 42% din aprovizionarea cu gaze a UE, precum și 100% din importurile de gaze în Polonia, Finlanda și în țările baltice. Raportorul consideră că relațiile dintre UE și Rusia se bazează pe interdependență și că, pentru continuarea negocierilor, UE ar trebui să se abțină de la a cere ratificarea Cartei Energiei, reamintind autorităților ruse aderarea lor la principiile Cartei Energiei, principii acoperite de acorduri precum aderarea la OMC sau dificultatea specială legată de îmbogățirea uraniului, care necesită o negociere specifică între UE, Statele Unite și Rusia.

În legătură cu reînnoirea parteneriatului cu Rusia, UE ar trebui să aprofundeze cooperările în domeniul eficienței energetice, al încetării arderii gazelor în cadrul industriei ruse a petrolului și al capturării și sechestrării CO₂. De asemenea, pentru a progresa în privința proiectului de gazoduct european Nabucco, acesta ar trebui realizat în cooperare cu Rusia, astfel încât să se evite concurența între cele două gazoducte și pentru a putea expedia cu timpul gaze din Rusia, Iran sau Marea Caspică.

De asemenea, este necesar ca Turcia să fie inclusă în dispozitivul european de dialog permanent cu regiunea caspică – caucaziană, având în vedere rolul cheie pe care îl poate juca în calitate de țară de tranzit.

Statele membre ar trebui să fie conștiente că, dacă UE pare a un concurent sau obstacol pentru apărarea intereselor strategice și energetice ale Statelor Unite, încercarea de a găsi resurse energetice va favoriza în final apariția de divergențe transatlantice. Raportorul consideră că Statele Unite dezvoltă o politică de dominare a piețelor prin intermediul tehnologiei și vor încerca de facto să-și impună normele țărilor emergente, drept pentru care invită Comisia și statele membre să construiască o relație durabilă și echilibrată în materie de energie.

Raportorul îndeamnă statele membre la mai multă deschidere în materie de tranzit de capital străin pentru a limita înmulțirea tranzacțiilor financiare opace.

Raportorul invită Comisia și statele membre să intensifice campaniile de sensibilizare publică privind eficiența energetică și să facă accesibile soluțiile care urmează a fi adoptate, întrucât punerea în aplicare a măsurilor de reducere a consumului de energie este condiționată de însușirea tehnologiilor eficiente de un număr cât mai mare de persoane, dar și, în mod inseparabil, de comportamentul indivizilor.

Raportorul solicită evaluarea cât mai curând posibil a planurilor naționale de acțiune puse în aplicare de statele membre pentru a stabili în mod concret politicile și măsurile care vor permite Uniunii Europene să-și atingă obiectivele cât mai rapid posibil. În concluzie, raportoarea subliniază că această evaluare este necesară înainte de punerea în aplicare a noului pachet de inițiative 2008 propus de Comisie în domeniul economiei de energie pentru eficiența energetică a clădirilor, etichetarea energetică, proiectarea ecologică și promovarea cogenerării. Aprobă măsurile care vizează promovarea eficienței energetice și a energiilor regenerabile precum programele de finanțare care țin de politica de coeziune sau de fiscalitatea verde sau contribuția „pactului primarilor” pentru difuzarea celor mai bune practici.

Cărbunele rămâne o componentă a aprovizionării UE și o alternativă la petrol și la gaze. Subliniază totuși că marele inconvenient al cărbunelui constă în nivelul său de emisii de CO₂ foarte ridicat și, în consecință, în așteptarea rezultatelor de demonstrare a sistemelor de captare și stocare a carbonului, orice nouă centrală pe bază de cărbune nu ar trebui să fie autorizată decât dacă este necesar și cu condiția să răspundă unor criterii de înalt randament.

Împărtășind analiza Comisiei, potrivit căreia statele membre care au făcut sau vor face alegerea nucleară trebuie să ia de urgență deciziile de investiție necesare, iar Uniunea Europeană ar trebui să ofere în continuare un cadru de reglementare pentru exploatarea acesteia; raportoarea așteaptă viitoarea propunere de directivă privind siguranța instalațiilor nucleare, solicitată în nenumărate rânduri de către Parlamentul European, ținând cont de lucrările Grupului la nivel înalt privind securitatea nucleară și gestionarea deșeurilor radioactive și de discuțiile din cadrul Forumului european pentru energie nucleară.

Raportoarea salută inițiativele convergente din domeniul cercetării referitoare la instalații și al competitivității acestora, al durabilității resurselor și al reducerii la minim a deșeurilor radioactive, cum ar fi Platforma pentru o tehnologie durabilă în domeniul energiei nucleare(SNE-TP), precum și diferitele „inițiative industriale europene” lansate în legătură cu Planul strategic pentru tehnologiile energetice (SET Plan); solicită punerea lor rapidă în aplicare, astfel încât „inițiativa europeană industrială privind fiziunea durabilă” să poată fi operațională în cel mai scurt termen.

De asemenea, raportoarea consideră că atât Comisia cât și statele membre ar trebui să ia în calcul efectele pe care politica europeană a energiei, mai ales prin descentralizarea energetică, le va avea asupra dezvoltării regionale, asupra marilor axe de transport și asupra marilor infrastructuri; subliniază că proiectele care asociază mai multe tipuri de energii regenerabile ar trebui încurajate, pentru a echilibra și a compensa producția lor adesea cu caracter intermitent.

Raportoarea aprobă obiectivele pe termen lung de a limita emisiile de carbon rezultate în urma producției de energie electrică, înlocuind capacitățile de producție existente, punând capăt dependenței transporturilor de petrol, construind clădiri cu consum redus de energie și cu energie pozitivă și construind o rețea interconectată inteligentă de energie electrică. Aceasta subliniază că, în condițiile în care eficiența energetică și economiile de energie rămân o prioritate, la fel ca și continuarea dezvoltării energiilor regenerabile, deficitul de resurse energetice nu va putea fi rezolvat până în 2030. Raportoarea consideră că există un risc foarte grav de penurie energetică pe scară mondială începând cu 2030. Prin urmare, aceasta aprobă,

În cadrul planului strategic pentru tehnologiile energetice, elaborarea unei agende politice pentru 2030 și a unei foi de parcurs pentru o politică energetică în 2050. Pentru aceasta, este necesară o evaluare a tendințelor în structura configurației energetice între 2020 și 2050 în cadrul mai multor scenarii, ținând cont de evoluția cererii de energie, de resursele potențiale de energie, de impactul asupra mediului, de prețul estimat al energiei și de CO₂.

În ceea ce privește energia viitorului, reamintește necesitatea încurajării în mod continuu a cercetării în domeniul transmutării deșeurilor nucleare și al fuziunii nucleare.

Raportoarea solicită ca foaia de parcurs pentru 2050 să permită orientarea cercetării și a dezvoltării tehnologiilor energetice pentru a diminua costul energiilor regenerabile, pentru a permite stocarea energiei (mai ales a energiei electrice), pentru ca reactorii nucleari de a patra generație să fie un succes, pentru a găsi o alternativă la petrol pentru transport și pentru a pune în evidență potențialul energiei solare.

20.1.2009

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI EXTERNE

destinat Comisiei pentru industrie, cercetare și energie

referitor la a doua revizuire strategică a politicii energetice
(2008/2239(INI))

Raportor pentru aviz: Giorgos Dimitrakopoulos

SUGESTII

Comisia pentru afaceri externe recomandă Comisiei pentru industrie, cercetare și energie, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută Comunicarea Comisiei privind a doua revizuire strategică a politicii energetice și, în special, propunerile sale privind politica energetică externă, care corespund în mare măsură prevederilor Rezoluției Parlamentului European din 26 septembrie 2007 intitulată „Spre o politică externă europeană comună în domeniul energiei”¹; își exprimă dezamăgirea față de lipsa unor propuneri detaliate și subliniază încă o dată necesitatea intensificării în continuare a eforturilor Uniunii în vederea dezvoltării unei politici externe comune coerente și eficiente în domeniul energiei, care să se reorienteze spre țările producătoare de energie;
2. consideră că elaborarea unei politici europene externe în domeniul energiei va permite Uniunii să adopte o poziție comună și că va consolida poziția acesteia pe plan internațional în chestiuni legate de energie; invită, prin urmare, Comisia să identifice și să propună mecanisme concrete pentru intensificarea și îmbunătățirea cooperării dintre statele membre și UE în vederea adoptării unei poziții comune și a unui mesaj comun; solicită Comisiei să imprime activității sale un ritm mai rapid și să prezinte propuneri concrete cât mai curând posibil;
3. consideră că Europa trebuie să joace un rol exemplar în ceea ce privește durabilitatea și eficiența energetică și că, prin urmare, Uniunea Europeană trebuie să-și asume un rol de lider în ceea ce privește energiile regenerabile și eficiența energetică și să-și exporte cunoștințele și competențele din acest domeniu; subliniază necesitatea utilizării acestui potențial, în special în cadrul dialogului bilateral cu economii emergente precum China și India;

¹ JO C 219 E, 28.8.2008, p. 206.

4. consideră că relațiile și parteneriatele cu furnizorii energetici-cheie, țările de tranzit și țările consumatoare sunt importante și trebuie intensificate; subliniază totuși că intensificarea acestor relații și parteneriate nu ar trebui, în niciun caz, să aducă atingere valorilor fundamentale ale UE care privesc, în special, respectarea drepturilor omului; subliniază, în acest sens, că cultivarea încrederii și a unor legături mai strânse și obligatorii din punct de vedere juridic între UE, țările producătoare și țările de tranzit ar trebui să se îmbine cu promovarea și respectarea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept; solicită elaborarea și adoptarea unor politici și a unor măsuri concrete în acest sens;
5. ia act cu satisfacție de cazurile în care există deja o integrare reglementară și de piață (de exemplu, în Norvegia) și subliniază importanța politicilor în curs de elaborare în vederea creării unei piețe integrate în alte părți ale Europei (de exemplu, în sud-estul Europei); consideră că o astfel de integrare de piață va contribui în mod esențial la realizarea unui dialog mai profund, în special cu țările producătoare;
6. subliniază rolul important al procesului de extindere în dezvoltarea unei aplicări la scară largă a acquis-ului comunitar în sectorul energiei; în această privință, consideră că Turcia este un partener important pentru strategia UE în domeniul energiei și ia notă de acordurile pe care Turcia le-a încheiat cu țările învecinate (de exemplu cu Grecia și Italia privind gazoductul ITGI, cu Azerbaidjan și cu Turkmenistan) pentru asigurarea alimentării cu energie;
7. solicită crearea unei noi generații de dispoziții privind „interdependența energetică” în cadrul acordurilor UE cu țările producătoare din afara Europei, care să acopere aspecte cum ar fi investițiile și protejarea investițiilor, dezvoltarea și protejarea fizică a infrastructurii, accesul pe piețe, dialogul privind evoluțiile de pe piață și din domeniul politicilor, acordurile privind tranzitul și dispozițiile privind soluționarea diferendelor;
8. subliniază importanța negocierilor în curs dintre UE și Rusia în vederea încheierii unui nou acord care să înlocuiască Acordul de parteneriat și de cooperare din 1997; consideră că dispozițiile privind energia trebuie să reprezinte un element-cheie în cadrul noului acord pentru a realiza mai multe îmbunătățiri în diferite domenii ale relației UE-Rusia în materie de energie; solicită, prin urmare, elaborarea în acest cadru a unor dispoziții obligatorii din punct de vedere juridic privind interdependența energetică în vederea unei cooperări consolidate din punct de vedere industrial între UE și Rusia în domeniul energiei;
9. ia act de importanța dialogului UE-OPEC în materie de energie și încurajează Comisia să intensifice dialogul în materie de energie cu Norvegia; subliniază că o prioritate însemnată rămâne cooperarea cu țările din regiunea caspică;
10. solicită dezvoltarea în continuarea a relațiilor energetice cu parteneri precum SUA, Australia, Canada și Japonia și cu țări consumatoare cu o dezvoltare rapidă precum China și India; subliniază importanța unui dialog consolidat în materie de energie cu țări care prezintă potențial în domeniul producerii de energie alternativă;
11. consideră că Uniunea Europeană ar trebui să intensifice dialogul transatlantic și cooperarea cu SUA, cel mai mare consumator de energie, în conformitate cu principiile

durabilității și eficienței energetice;

12. observă că, deși realizarea unor proiecte precum gazoductul transsaharian, gazoductul South Stream, gazoductul ITGI (aflat deja în construcție) și gazoductul Nabucco va contribui la diversificarea furnizorilor de gaze ai Europei pe termen lung, trebuie depuse mai multe eforturi pe termen scurt și mediu în vederea facilitării exporturilor de rezerve mature de gaz caspic către Europa; solicită un efort european comun al președinției ceha a Uniunii Europene și al președințiilor următoare pentru a sprijini producătorii în crearea unui coridor sud-european al gazelor;
13. subliniază importanța aprobării și punerii în aplicare rapide a pachetului de măsuri privind schimbările climatice și energia regenerabilă, în vederea soluționării problemei schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor de CO₂ și a promovării surselor de energie regenerabile;
14. consideră că ratificarea Tratatului de la Lisabona va consolida în continuare toate eforturile de instituire a unei politici europene comune în domeniul energiei.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	20.1.2009
Rezultatul votului final	+: 44 -: 2 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	Vittorio Agnoletto, Angelika Beer, Monika Beňová, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Jas Gawronski, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Johannes Lebech, Philippe Morillon, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Janusz Onyszkiewicz, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Bernd Posselt, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Andrzej Wielowieyski, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Membri supleanți prezenți la votul final	Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Kinga Gál, Aurelio Juri, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	21.1.2009
Rezultatul votului final	+: 38 -: 5 0: 4
Membri titulari prezenți la votul final	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Eluned Morgan, Antonio Mussa, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papanizov, Aldo Patriciello, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Nikolaos Vakalis
Membri supleanți prezenți la votul final	Ivo Belet, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Matthias Groote, Toine Manders, Vittorio Prodi, Esko Seppänen, Silvia-Adriana Țicău, Roberts Zīle
Membri supleanți (articolul 178 alineatul (2)) prezenți la votul final	Marian-Jean Marinescu